

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะความรับผิดชอบทางสังคมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ก่อนและหลังการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน และ 2) เพื่อเสนอรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานต่อการพัฒนาคุณลักษณะความรับผิดชอบทางสังคมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การศึกษานี้เป็นการวิจัยแบบผสมใช้ทั้งเครื่องมือเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเพื่อเก็บข้อมูลจากนักศึกษา 557 คน ที่ลงทะเบียนรายวิชาชีวิตกับเทคโนโลยี ภาคการศึกษาที่ 1/2557 ข้อมูลได้จากเครื่องมือเชิงปริมาณ 2 ชิ้น คือ แบบสอบถามคุณลักษณะความรับผิดชอบทางสังคม และแบบสอบถามวัดความสามารถทางการเรียน สำหรับข้อมูลที่มีคุณค่าเก็บได้จากเครื่องมือเชิงคุณภาพ 4 ชิ้น ได้แก่ แบบสังเกตการนำเสนอของนักศึกษา การโพสต์ผ่านโปรแกรม Edmodo Web Blog แบบฟอร์มวางแผนโครงงาน และแบบสอบถามปลายเปิด โดยมีความเหมาะสมระดับมาก (IOC = 0.96) สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ไคสแควร์ และการทดสอบทีแบบไม่เป็นอิสระจากกัน ร่วมกับวิเคราะห์ตามทฤษฎีฐานรากเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสภาพจริงคุณลักษณะความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษา ก่อนและหลังการเรียนรู้

ผลการวิจัย พบว่า การเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานส่งเสริมคุณลักษณะความรับผิดชอบต่อสังคมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานที่มีประสิทธิภาพในการวิจัยนี้ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 เริ่มโครงงาน ขั้นนี้นักศึกษาเลือกข้อโครงงานและกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่จะเกิดขึ้นเป็นเวลา 1 สัปดาห์ ขั้นที่ 2 การพัฒนาโครงงาน นักศึกษากำหนดคำถามสำหรับหัวข้อของโครงงาน วางแผนประเมินผลลัพธ์ ทำแผนที่โครงงาน และการจัดการกระบวนการ โดยผู้วิจัยคอยให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาอย่างใกล้ชิดในชั้นเรียนและผ่านโปรแกรม Edmodo Web Blog ขั้นนี้ใช้เวลาทั้งสิ้น 3 สัปดาห์ ขั้นที่ 3 การดำเนินโครงงาน นักศึกษาปฏิบัติโครงงานในสถานที่จริงเป็นเวลา 2 สัปดาห์ ขั้นที่ 4 นำเสนอโครงงาน นักศึกษานำเสนอผลการปฏิบัติโครงงานด้วยวาจาและโปสเตอร์ และรับฟังผลสะท้อนกลับจากอาจารย์และเพื่อน ๆ เป็นเวลา 1 สัปดาห์ การค้นพบนี้ แสดงให้เห็นว่า รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานที่ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน และมีการให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิดจากอาจารย์และการใช้โปรแกรม Edmodo Web Blog เป็นกลยุทธ์ที่สำคัญสำหรับการเสริมสร้างคุณลักษณะความรับผิดชอบต่อสังคมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

คำสำคัญ: ความรับผิดชอบต่อสังคม มหาวิทยาลัยรับผิดชอบต่อสังคม คุณลักษณะความรับผิดชอบต่อสังคม การเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน